

Formulat ja formaatit

Soneran sotkujen syyt alkavat lopultakin selvitä. Konsernin hallituksen puheenjohtaja Tapio Hintikka paljasti niistä ainakin kaksi puhuessaan seminaarissa yritysetiikan muuttumisesta.

Ensinnäkin Sonerassa erehdyttiin asentamaan vanhaan Ladaan formula-ykkösen moottori. Moottori (eli Kaj-Erik Relander) lähti kuin raketti, ja Lada (eli velkainen Sonera) jäi kuin kakka rattaasta.

Toiseksi syynä ovat televisiovisailut, erityisesti Heikoin lenkki. Ne levittävät ympärilleen ahneuden henkeä, jolta edes Sonera ei säästynyt.

Noinhan se on. Kun katsoo televisiosta formulakisojen varikkosählystä, usko helposti että väärään autoon saattaa vilksahtaa oikea moottori tai oikeaan moottoriin väärä auto. Jo pelkkien renkaiden kanssa töpeksiminen on enemmän sääntö kuin poikkeus. Vaikka moottoria ei yleensä kesken ajon vaihdetakaan, tuskinpa sekään kunnolla sujuisi. Olisi kyllä vähän omituista, jos vaikka Ferrarin motti eksyisi nimenomaan Ladaan, joka ei ole ollenkaan mukana F1-kisoissa. Jos olisi, voisi kysyä, mitä se siellä tekee, mutta se on tässä vertailussa epäolennaista, koska eihän kukaan kysellyt sitäkään, mitä Sonera teki umts-kisoissa. Sinänsä kai Lada voisikin osallistua kilpa-ajoihin, sillä tiedänpä useitakin kavereiden Ladoja, joilla on ajettu jopa tuhansia kilometrejä ilman ainoatakaan moottorin hajoamista, spoilerin irtoamista tai edes renkaidenvaihtoa. Yksikään formuloista ei ole pystynyt samaan.

Tämä toinen syy, televisiovisailujen vaikutus, on vähän filosofisempi juttu. Jokainen Freudinsa lukenut ymmärtää, että Heikoin lenkki -ohjelma aiheutti Soneran herroille vastustamattoman himon salakuunteluun, samaan tapaan kuin varhaislapsuus vaikuttaa libidoon ja superegoon. Ohjelma oli niin tehokas, että se vaikutti alitajuisesti jo silloin, kun koko formaattia ei ollut vielä otettu käyttöön.

Aivan yhtä varmasti syitä holtittomuuteen löytyy myös muista visailuista. Esimerkiksi Haluatko miljonääriksi -ohjelmassa vastaus otsikkokysymykseen on itsestään selvä: totta kai jokainen haluaa, mikseivät siis myös soneralaiset. Bonus-visailu teki heidät persoiksi optioille, Greed yleisesti ahneiksi ja Giljotiini sai väittämään, etteivät he tiedä mistään mitään. Onnenpyörän ja Bumtsibumin soneralaiset ymmärsivät sen verran pieleen, etteivät ostaneet vokaalia, vaan myivät konsonantin, jolloin jäi jäljelle pelkkä umts.

Kaiken tapahtuneen taustalla on siis varsin monimutkaisia seikkoja, joille pieni ihminen ei oikeastaan voi mitään. Eiköhän siis sovita porukalla, että Soneran johtajat vapautetaan syytteistä, ja pannaan poliisiputkaan mieluummin kaikki formulakuskit ja visailujuontajat vastaamaan tekosistaan.

